

Рачок Роман Васильович,

к.т.н., доцент.

Національна академія Державної прикордонної служби України

ім. Б.Хмельницького, Хмельницький

Рудик Олександр Юхимович,

к.т.н., доцент,

Волошин Валентин Миколайович,

студент

Хмельницький національний університет, Хмельницький

ЗАСТОСУВАННЯ SOLIDWORKS ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ У ГАЛУЗІ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Найважливішими методологічними цілями, реалізованими за допомогою інформаційних технологій, є проведення практичних досліджень в умовах комп'ютерної імітації реального експерименту. Інформаційні технології створюють передумови для інтенсифікації навчального процесу. А так як традиційне навчання є переважно теоретичним, то навчання за допомогою комп'ютера здобуває практичне спрямування. При цьому діалоговий характер роботи з комп'ютером, його обчислювальні моделюючі можливості привертають до навчання у формі розв'язку задач саме практичної спрямованості. Як приклад, визначали напруження, переміщення, деформацію, коефіцієнт запасу міцності шестерні веденої заднього моста автомобіля МА3-509 (рис. 1) за допомогою SolidWorks Simulation.

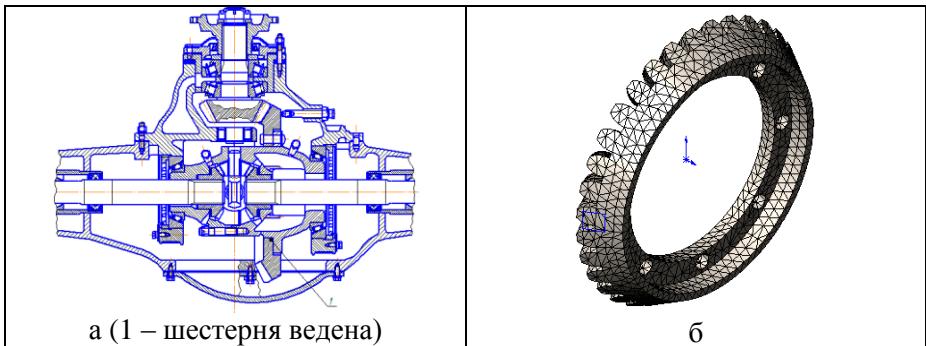

Рис. 1 – Креслення заднього моста автомобіля МА3-509 (а) і
скінченно-елементна сітка моделі шестерні веденої (б)

В SolidWorks Simulation прикладаються до деталей рівномірні або нерівномірні тиски в будь-якому напрямі, сили із змінним розподілом, гравітаційні та відцентрові навантаження, опорні та дистанційні сили; знаходиться оптимальний розв'язок, який відповідає обмеженням геометрії та поведінки; якщо допущення лінійного статичного аналізу незастосовні, застосовують нелінійний аналіз; будуються епюри результатів.

Матеріалом для виробництва вал-шестерні є сталь 18ХГТ ГОСТ 4543-71. Тому з бібліотеки SolidWorks вибрано сталь DIN 1.7147 (20MnCr5) з границею міцності на розтяг 1100,826 МПа. Параметри сітки (рис. 1, б): розмір елемента 9,00045 мм, допуск 0,450022 мм, якість сітки – висока, всього вузлів 17239, всього елементів 9444, максимальне співвідношення сторін 7,2591.

Встановлено, що при шкалі деформації 65,468 вузлові напруження Von Mises складають 265,836 МПа (вузол 61), переміщення URES – 0,573077 мм (вузол 782 - рис. 2), еквівалентна деформація ESTRN – 0.00080085 мм (елемент 3669), тобто не перевищують допустимих значень. При цьому мінімальний коефіцієнт запасу міцності становить $k = 2,821$, що більше допустимого $[k] = 1,5$.

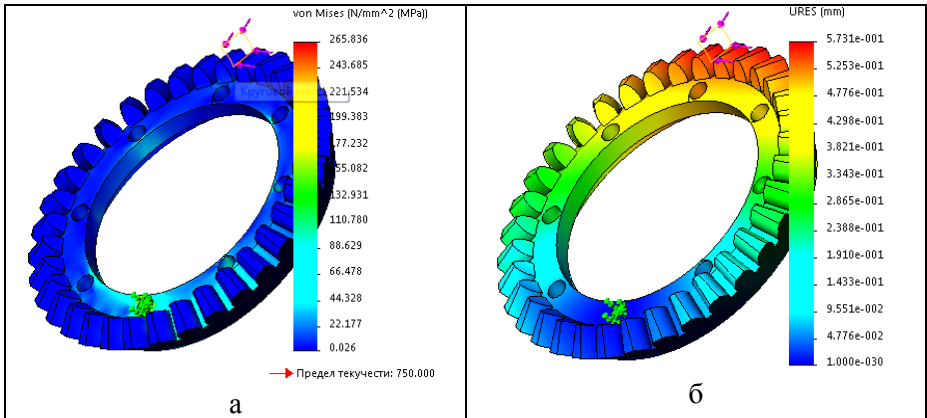

Рис. 2 – Вузлові напруження Von Mises (а) та переміщення URES 3D-моделі шестерні веденої (б)

При великій кількості варіантів проекту аналіз машинних розрахунків за допомогою додатку SolidWorks Utilities дозволить виявити основні закономірності зміни характеристик проекту від варійованих проектних змінних.